

Informovaný súhlas

Čo je podstatou informovaného súhlasu? Kto, kedy a akou formou ho udeľuje? Môžem udelený informovaný súhlas odvolať?

1 Pred každým poskytnutím zdravotnej starostlivosti musí lekár pacienta poučiť o účele a povahe diagnostických výkonov, následkoch a rizikách diagnostických výkonov, o možnostiach voľby navrhovaných diagnostických postupov a rizikách odmietnutia diagnostických výkonov. Ak pacient lekára nepochopil, tak musí klásť lekárovi otázky.

Po tom, ako lekár poučí pacienta, poskytnite mu resp. zákonnému zástupcovi dostatočný časový priestor na udelenie informovaného súhlasu na výkon diagnostických výkonov.

V prípade, ak sa má pacientovi poskytnúť zdravotná starostlivosť, ktorá umožňuje odklad, najmä v prípade invazívnych diagnostických výkonov, pacient by mal mať aspoň 24 hodín čas na udelenie informovaného súhlasu po dohode s lekárom.

2 Informovaný súhlas je preukázateľný súhlas pacienta s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie zo strany zdravotníckeho pracovníka.

Podstata informovaného súhlasu spočíva v tom, že pacient má byť informovaný o svojom zdravotnom stave, o tom čo sa s ním ide robiť, či už v rámci diagnostiky alebo terapie, aké má možnosti, aké riziká daný výkon obnáša a aký by mal byť jeho výsledný efekt. Na základe týchto skutočností sa pacient rozhodne udeliť alebo neudelí súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti.

3 Informovaný súhlas udeľuje pacient, ktorému sa má poskytnúť zdravotná starostlivosť alebo osoba, ktorú si pacient určil. Ak je pacientom maloletá osoba, informovaný súhlas udeľuje jeho zákonný zástupca.

4 Všeobecne platí, že zdravotnícky pracovník môže pacientovi poskytnúť zdravotnú starostlivosť len, ak s tým pacient súhlasí (t. j. na základe informovaného súhlasu). Existujú však situácie, kedy pacientov informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti nie je potrebný (napr. pacient ho nemôže udeliť). Ide o situácie, keď sa sleduje verejný záujem spoločnosti (ochranne liečenie, prenosné choroby), alebo sa sleduje ochrana pacienta, nakoľko pacient nie je v stave spôsobilom posúdiť svoj zdravotný stav (neodkladná zdravotná starostlivosť a bezvedomie).

5 Pacient väčšinou udeľuje zdravotníckemu pracovníkovi informovaný súhlas ústne alebo konkludentným úkonom (napríklad natiahnutie ruky k aplikácii lieku injekčnou striekačkou, otvorenie úst k prijatiu lieku a podobne). Zákon však vymedzuje situácie, kedy je potrebný písomný informovaný súhlas.

6

Písomná forma informovaného súhlasu je nevyhnutná v týchto prípadoch:

- v prípadoch uvedených v § 6b, § 27 ods. 1 a v § 40 ods. 2 **zákona č. 576/2004 Z. z.**,
- pred vykonaním invazívnych zákrokov v celkovej anestéze alebo lokálnej anestéze,
- pri zmene diagnostického postupu alebo liečebného postupu, ktorý nebol obsahom predošlého informovaného súhlasu, po predchádzajúcom poučení:
- pri odbere ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek od darcu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek a
- pri transplantácii ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek od príjemcu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek podľa osobitného predpisu.

7

Pacient môže svoj informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti kedykoľvek a slobodne odvolať. Z uvedeného vyplýva, že pacient môže v priebehu poskytovania zdravotnej starostlivosti zmeniť svoje stanovisko a zrušiť právne účinky už udeleného súhlasu.

Keďže zdravotnú starostlivosť je možné poskytnúť len na základe platne udeleného informovaného súhlasu, okrem zákonom vymedzených prípadov, následkom odvolania informovaného súhlasu je skutočnosť, že ošetrojúci zdravotnícky pracovník nebude môcť poskytnúť pacientovi zdravotnú starostlivosť, pri ktorej pacient odmietol udeliť informovaný súhlas.

Po návšteve Vášho lekára sa zastavte na www.podakuj.sk

Chcete sa o tomto projekte **dozvedieť viac?**

ÁNO, SOM ZVEDAVÝ

Prevádzkovateľom webu Ambulancia.online je:

Komora pre medicínske právo - MEDIUS / Mäsiarska 6, 04001 Košice / 0948 342 800 / office@medius.sk